

1 Seznam příloh

Příloha č. 1: Počet vysílacích dnů v prvních letech vysílání ČST (tabulka)

Příloha č. 2: Podíl jednotlivých programových složek v prvních letech vysílání (tabulka)

Příloha č. 3: Zastoupení divadelních představení v rámci programu ČST v prvních letech vysílání. Postupný nárůst původní televizní tvorby (tabulka)

Příloha č. 4: Premiéry dramatických pořadů v době od 1. září 1966 do konce března 1967 (tabulka)

Příloha č. 5: Zařazování divadelních pořadů a představení do televizního programu ve vybraných měsících v roce 2013 (tabulka)

Příloha č. 6: Ukázky rozhovorů (text)

2 Přílohy

Příloha č. 1: Počet vysílacích dnů v prvních letech vysílání ČST (tabulka)

Počet vysílacích dnů							
	1	2	3	4	5	6	7
1.5.1953							
1.11.1953							
1.1.1955							
4.10.1955							
29.12.1958							

(převzato z: Hladký, 1986: 50)

Příloha č. 2: Podíl jednotlivých programových složek v prvních letech vysílání (tabulka)

(v %)	1954	1955	1956	1957	1958
Politicko-zpravodajský program	21	20,6	25,7	33,7	35,8
Umělecký program	63	64,2	58	48,5	43,2
<i>z toho: dramatický program</i>	24,9	24,2	26,5	11	9,4
<i>zábavný program</i>	-	-	-	8,4	8,5
<i>hudební program</i>	5,5	9,6	9,2	6,1	8,1
<i>filmový program</i>	32,6	30,4	22,3	23	17,2
Program pro děti a mládež	16	15,2	16,3	14,3	17,9
Programové ústředí	-	-	-	3,5	3,1

Program celkem	100	100	100	100	100
-----------------------	-----	-----	-----	-----	-----

(Převzato z: Hladký, 1986: 51)

Příloha č. 3: Zastoupení divadelních představení v rámci programu ČST v prvních letech vysílání. Postupný nárůst původní televizní tvorby (tabulka)

	Původní divadelní inscenace a hry*	Původní televizní inscenace a hry
1953	5	0
1954	32	5
1955	47	8
1956	48	22
1957	38	23
1958	32	34
1959	31	38

(* Převzatá divadelní představení, přímé přenosy z divadel, dramtizace literárních děl, záznamy představení)

(Zdroj: *Soupis her vysílaných v Čs. televizi od 1.5.1953 do 31.12.1962*)

Příloha č. 4: Premiéry dramatických pořadů v době od 1. září 1966 do konce března 1967 (tabulka)

Převzatá představení	11	18,00%
Inscenace divadelních her	22	37,00%
Hry převzaté na náměty	13	22,00%
Původní televizní náměty	11	18,00%
Celkem		100,00%

(Převzato z: Nešvara, 1967: 3)

Příloha č. 5: Zařazování divadelních pořadů a představení do televizního programu ve vybraných měsících v roce 2013 (tabulka)

a) legenda k tabulce

b) tabulka z přílohy č. 5

a) Legenda k tabulce:

01KODE	kodér
1	Monika Cieslová
02MEDI	médium
1	ČT 1
2	ČT 2
3	ČT art
03DATU	datum vysílání pořadu
	DD.MM.RRRR.
04DEN	den uvedení pořadu
05CAS	čas uvedení pořadu
06TYPP	typ přenosu
1	přímý přenos
2	záznam přenosu
3	filmová/televizní adaptace divadelní předlohy
4	pořad o divadle
07ZANR	žánr
0	neuveďeno
1	čínohra
2	balet
3	opera
4	muzikál
5	alternativní

b) tabulka k příloze č. 5

(zdroj: program ČT pro rok 2013)

01KODE	02MEDI	03DATU	04DEN	05CAS	06TYPP	07ZANR
1	2	1.1.2013	úterý	22.25	3	1
1	2	5.1.2013	sobota	-07.55	4	0
1	2	5.1.2013	sobota	-04.10	4	1
1	1	5.1.2013	sobota	-04.40	3	1
1	2	8.1.2013	úterý	-01.35	4	0
1	2	10.1.2013	čtvrtek	-01.45	4	0
1	2	12.1.2013	sobota	-07.50	4	0
1	2	12.1.2013	sobota	-13.10	4	1
1	2	15.1.2013	úterý	-01.25	4	1
1	2	15.1.2013	úterý	-01.50	4	1
1	2	18.1.2013	pátek	-11.45	4	1
1	2	19.1.2013	sobota	-08.15	4	0
1	2	19.1.2013	sobota	-13.15	4	4
1	2	22.1.2013	úterý	-02.00	4	0
1	2	22.1.2013	úterý	-02.25	4	4
1	2	25.1.2013	pátek	-11.10	4	4
1	2	26.1.2013	sobota	-07.50	4	0
1	2	26.1.2013	sobota	-12.30	4	1
1	2	29.1.2013	sobota	-01.20	4	0
1	2	29.1.2013	sobota	-01.45	4	1
1	2	4.5.2013	sobota	-06.50	4	0
1	2	7.5.2013	úterý	-01.40	4	0
1	2	11.5.2013	sobota	-07.50	4	0
1	2	14.5.2013	úterý	-02.20	4	0
1	2	18.5.2013	sobota	-07.50	4	0
1	2	21.5.2013	úterý	-02.10	4	0
1	2	25.5.2013	sobota	-14.00	4	0
1	2	28.5.2013	úterý	-01.50	4	0
1	2	6.7.2013	sobota	-20.55	3	1
1	3	27.7.2013	sobota	-03.10	4	1,3
1	3	1.9.2013	neděle	-23.35	2	5
1	3	2.9.2013	pondělí	-20.25	3	3
1	3	4.9.2013	středa	-22.45	4	5
1	3	6.9.2013	pátek	-01.00	2	5
1	3	8.9.2013	neděle	-20.25	4	0
1	3	9.9.2013	pondělí	-20.25	2	1
1	3	11.9.2013	středa	-01.50	4	0
1	3	14.9.2013	sobota	-22.15	3	1
1	3	15.9.2013	neděle	-20.25	4	0
1	3	16.9.2013	pondělí	-20.25	2	3
1	3	17.9.2013	úterý	-22.45	4	0
1	3	18.9.2013	středa	-01.45	4	0
1	3	22.9.2013	neděle	-20.25	4	0
1	3	25.9.2013	středa	-01.10	4	0
1	3	29.9.2013	neděle	-20.25	4	0
1	3	30.9.2013	pondělí	-20.25	2	1
1	3	1.12.2013	neděle	-20.25	4	0
1	2	2.12.2013	pondělí	-22.00	3	1
1	3	2.12.2013	pondělí	-20.25	2	3
1	3	4.12.2013	středa	-01.55	4	0
1	3	7.12.2013	sobota	-22.05	2	1
1	3	8.12.2013	neděle	-20.25	4	0
1	3	9.12.2013	pondělí	-20.25	2	1
1	3	11.12.2013	středa	-01.20	4	0
1	3	14.12.2013	sobota	-22.20	2	1
1	3	15.12.2013	neděle	-20.25	4	0
1	3	16.12.2013	pondělí	-20.25	2	1
1	3	18.12.2013	středa	-01.25	4	0
1	3	21.12.2013	sobota	-22.55	2	1
1	3	23.12.2013	pondělí	-20.25	2	3
1	3	24.12.2013	úterý	-20.55	4	1
1	2	25.12.2013	středa	-21.35	2	5
1	2	27.12.2013	pátek	-03.40	4	1
1	3	27.12.2013	pátek	-23.45	2	5
1	2	28.12.2013	sobota	-10.55	2	5
1	3	28.12.2013	sobota	-20.55	2	5
1	3	28.12.2013	sobota	-23.00	2	1
1	3	29.12.2013	neděle	-00.45	3	1
1	3	30.12.2013	pondělí	-20.25	2	2
1	2	31.12.2013	úterý	-22.15	3	5
1	3	31.12.2013	úterý	-01.30	2	5
1	3	31.12.2013	úterý	-03.05	2	5

Příloha č. 6: Ukázky rozhovorů (text)

Rozhovor č. 1: Ondřej Šrámek – Vedoucí tvůrčí skupiny divadelní tvorby ČT

Praha

Okruhy:

A) Divadlo v televizi

Jaký je váš osobní postoj k divadlu na obrazovce?

Jako k něčemu, co mám rád jako obor, co vím, že je nesmírně důležité pro ta divadla (zejména v regionech) a co je velmi potřebné pro historii. A co musí na obrazovce existovat pro potenciální kultivaci televizního publika. Jako divák a jako profesionál vím, co všechno divadlo na obrazovce ztrácí. A baví mě pořád hledat způsoby, jak některé dopady převodu do televizního média mírnit.

A jaký je tedy podle vás nejvhodnější způsob převodu, který by tyto dopady mírnil?

To se nedá generalizovat. Musí se vyjít vždycky z divadelního tvaru a z témat inscenace. Některá divadelní představení lze docela dobře přenést s důrazem na samotný fakt, že jsme „při tom“, jako je tomu u komedií, a snažit se optimálně zachytit jevištní dění a významy, a někde může divadelní inscenaci v televizi pomoci adaptace. Většinou ale jen taková, která podtrhne téma nebo základní linie významové struktury. Nemusí jít zrovna o přenesení do jiného prostoru, jako spíše možnost dotáček na samotném představení. (např. Revizor z Dejvického divadla). Většinou totiž způsob převodu na obrazovku určují peníze. Ty nám v současnosti dovolují v podstatě jen dva dny natáčení v divadle.

Co si myslíte o popularizaci divadla skrze televizi?

Zcela jistě funguje. A to jak při popularizaci konkrétního titulu, tak divadla. A pak taky od počátku platí, že divadlo, jehož inscenace se vysílá v televizi, to má v regionu lepší. A místním politickým mluvčím se zavírá huba. Prakticky: V 60. letech byli znovu nasazeni na repertoár Fyzikové v MDP, poté, co už byli staženi a televize je odvysílala. V 90. letech totéž platilo o Gazdině robě z Vinohrad nebo o Zločinu a trestu, který se v Divadle v Řeznické hraje snad dosud. Záměrně uvádím tituly náročné, u kterých se to nedalo předpokládat. U komedií je to samozřejmost. Pochopitelně za dvou předpokladů. Že je to dílo dobré a že je kvalitně zachyceno.

Co podle vás televize divadlu přinesla a co mu vzala?

Určitě mu bere některé jeho základní rysy. Celostní vnímání při živé produkci, interakci s herci, předávání energií, místní, časový kontext, společenský kontext, tedy bezprostřední

zážitek. Vrací mu to ale v podobě širšího zásahu publika. 1% sledovanosti (TVR) je zhruba deset vyprodaných Národních divadel.

B) Pořady a cykly prezentující divadlo a divadelní představení v televizi.

Působil jste, jako dramaturg cyklu *Zveme vás do divadla*. Jaký byl cíl pořadu?

Vlastně stejný jako v 60. letech. Prezentovat to nejlepší ze současné české divadelní tvorby napříč žánry, od klasiky po alternativu, od „kamenných“ divadel po studiová. Mým mnohaletým cílem bylo také prezentovat divadlo jako celek. Tedy včetně hudebně dramatických žánrů a nákupů ze zahraničí. To se povedlo až kolem roku 2010.

Kromě cyklu *Zveme vás do divadla* jste se podílel též na několika dalších cyklech, které uváděly celá představení. Můžete některé vyjmenovat a přiblížit jejich programovou koncepci?

Celá představení se uváděla jen v rámci cyklu *Zveme vás do divadla*. Ale možná jsem na něco zapomněl. Co máte na mysli?

Měla jsem na mysli např. *Noční divadelní klub*, se kterým jsem vás, nevím proč, měla rovněž spojeného. Nebo záznamy přenosů *Divadla Komédie*, které byly uváděny na artu.

Ano, *Noční divadelní klub* bylo taky moje dítě. Dohodl jsem se tak tehdy s Martinem Bezouškou, který byl v tu dobu programovým ředitelem. Divadlo nemělo svoje okno a skoro nebylo možné opakovat. A přitom byla v archivu řada věcí, které za to stály. A pro odborníky i tituly, které by už prime time nesnesly, a jiný vysílací čas než sobota ČT2, 20,00 pro divadlo tehdy nebyl. Pokud jde o *Divadlo komedie*, s tím jsem neměl nic společného. To je záležitost Čestmíra Kopeckého. My jsme usilovali jen o *Odpad*, město, smrt, ale už se dělal film. Vysílání inscenací *Komedie* bylo taky umožněno až *Artem*, protože tady lze uvést divadlo i od 22,00. A řada věcí z *Komedie* by sítím *Zákona o ČT* neprošla. I zmíněného Fassbindera jsme tehdy nejprve museli už dopředu hlásit jako výjimku pro 22,00. Pak se ale rychle situace změnila.

Okruhy:

A) Divadlo v televizi

Několik let jste pracoval jako dramaturg Národního divadla. Zároveň jste byl interním pracovníkem DAMU, kde jste později působil i jako děkan. Proto by mě zajímalo, jak vnímáte, dovolím si říct - z pozice divadelního profesionála, divadlo v televizi?

K divadlu v televizi mám ambivalentní vztah. Jako profesionál jsem byl samozřejmě rád, když televize nějaké divadelní představení odvysílala, pro divadlo to je vždycky důležité z propagačních důvodů. Na druhou stranu je vysílání záznamu divadelního představení žánr sám o sobě. Jsou výjimečné případy, kdy je záznam rovnocenný, ale jsou to opravdu výjimky. Vzpomínám například na kvalitní záznam představení režiséra Ivana Rajmonta Na cestě duchů. To je však spíše výjimka. Záznam divadelního představení je jiné dílo a hodně záleží na tom, kdo toto dílo realizuje. A nemusí být vždy pravda, že režisér inscenace je zároveň dobrým režisérem záznamu.

Co si celkově myslíte o popularizaci divadla skrze elektronické televizní médium?

Je s tím spojen velký problém: divadlo se do televize nevejde. Ještě tak zpráva o divadle – rozhovory s tvůrci, sestřih, klip, trailer. V tom je síla televize a to jsou také prostředky, které jí přísluší. Divadelní prostředky jsou většinou dimenzovány na jiný druh komunikace, než jaký dokáže nabídnout televizní médium. Je to komunikace, která počítá s jinými prostorovými dispozicemi, jinou úrovní hereckého projevu (patosu v dobrém slova smyslu). Tento typ komunikace pak v televizi působí teatrálně, nepravdivě. I pokud se inscenace přenese do studia, kde jsou přítomni diváci a natočí adekvátně médiu televize, jde o konzervovaný zážitek, který po určité době, kdy vymizí povědomí o tom, jaké ještě jiné kvality představení mělo v živé komunikaci s divadelním (ne sezvaným, studiovým) divákem, může zcela zkreslit představu o dílu samotném. Takových případů je mnoho.

Divadlo bylo uchopeno televizí jako dříve rozhlasem. Jaké místo podle vás dnes zaujímá na obrazovce?

Většinou se na divadlo v televizi nedívám. Jen pokud to musím dělat ze studijních důvodů, rozhodně ne z libosti. Myslím, že divadlo v televizi zajímá naprosto minoritní kategorii diváků, do které nepatřím, a proto jen těžko odhaduji, kdo je oním cílovým divákem..

Liší se podle vás tato pozice divadla v televizi dnes od jeho postavení v minulosti?

Pokud ano, jak?

Příliš se neliší. Proměnil se vkus dramaturgického týmu, který má uvádění divadla v popisu práce, ale ne základní povaha a místo divadla v televizi. ČT Art je dobře postavený specializovaný program pro úzkou skupinu lidí. Poskytuje v současné době moderní kvalitní rámec – počínaje vizuální identitou a konče programovou skladbou. Možná bychom ale měli uvažovat také o tom, jak se proměnila sama televize. V konkurenci internetu mnohem více než dříve nabízí volbu pro specializované segmenty publika. Je jasné, že v takové televizi má divadlo jiné postavení než v televizi „pro všechny“.

V rozhovoru z roku 2013 pro časopis Hybris jste zmínil, že z funkce rektora AMU jednáte o spolupráci i s ČT. Měla tato jednání vliv též na prezentaci divadla na obrazovce?

Ne, záznamy divadelních představení nebyly předmětem této smlouvy. Jednalo se zejména o spolupráci FAMU a Studia FAMU s Českou televizí, tato smlouva je výhodná pro obě strany, přináší specializované semináře pro studenty FAMU a možnost uvádění prací mladých filmových tvůrců. Dalším přínosem smlouvy je možnost stáží v České televizi pro divadelní dramaturgy.

Co podle vás televize divadlu přinesla a co mu vzala?

Televize přinesla obživu divadelním hercům, režisérům a dramatikům. Televize (a film) ale divadlu vzaly celé žánry – lidové zábavní divadlo se povětšinou přestěhovalo do televize, sitkomy, mýdlové opery, to vše bylo kdysi součástí běžného divadelního provozu. Melodrama se přestěhovalo do filmových scénářů. Televize odčerpává množství autorských talentů, kteří dříve psali pro divadlo, na druhou stranu poskytla těmto autorům uplatnění, které by jim divadlo v současné době nabídnout nemohlo. Televize pomáhala vytvořit hereckou star, a tak se některá divadla stala divadly televizních hvězd (už za normalizace to bylo například Divadlo na Vinohradech)